

Πανεπιστήμιο Κύπρου
Βιβλιοθήκη

ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ ΣΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ: αναγνώριση και αποφυγή της

Πανεπιστήμιο Κύπρου
Βιβλιοθήκη

Καλλιπόλεως 75

Τ.Θ. 20537

1678 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ. +357 22892020

Φαξ +357 2289 5495

library@ucy.ac.cy

<http://library.ucy.ac.cy>

<http://library.ucy.ac.cy>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γενική Ευθύνη:

Έλενα Διομήδη-Παρπούνα
Αναπληρώτρια Διευθύντρια Βιβλιοθήκης

Έρευνα / Συγγραφή:

Ελένη Πέτρου
Πτυχιούχος Νομικής

Επιμέλεια κειμένου:

Σύλβια Κουκουνίδου
Λειτουργός Πανεπιστημίου - Βιβλιοθηκονόμος
Υπεύθυνη Γραφείου Ψηφιοποίησης και Αρχείων Βιβλιοθήκης

Σχεδιασμός/Σελίδωση:

Γιούλα Μονιάτη
Λειτουργός Πανεπιστημίου - Βιβλιοθηκονόμος
Υπεύθυνη Γραφείου Περιεχομένου Ιστοτόπου και Ανακοινώσεων Βιβλιοθήκης

2017 Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου

Αναγνώριση και αποφυγή της	4
Τι είναι η λογοκλοπή	4
Είδη λογοκλοπής	5
Λογοκλοπή ολόκληρης πηγής	5
Μερική αντιγραφή	5
Λογοκλοπή μέσω παράφρασης	5
Τρόποι ανάπτυξης της εργασίας σας και αποφυγή της λογοκλοπής	6
Οργανώστε την εργασία σας	6
Κρατήστε σημειώσεις	6
Καταγράψτε τις πληροφορίες για την κάθε πηγή που χρησιμοποιήσατε	7
Χρήση Παράφρασης	7
Παραπομπές	9
Βιβλιογραφία στο τέλος της εργασίας	10
Παράδειγμα	11
Κανονισμός Πανεπιστημίου Κύπρου	13
Συνήθεις ερωτήσεις	14
Βιβλιογραφία	22

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΗΣ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ;

Ως λογοκλοπή ορίζεται «η ιδιοποίηση με αθέμιτο τρόπο ξένης πνευματικής εργασίας». ¹ Πρόκειται δηλαδή για την «Ιδιοποίηση και χρήση των σκέψεων, λόγου, γραφομένων ή επινοήσεων των άλλων και η παρουσίασή τους από κάποιον ως δικά του προϊόντα». ² Στον ορισμό εμπίπτει επίσης η λογοκλοπή ιδεών, πληροφοριών, εικόνων, διαγραμμάτων, πινάκων και άλλα.

Η έννοια του όρου λογοκλοπή περιλαμβάνει:

- α)** την αντιγραφή πρωτογενούς κειμένου/πηγής (από βιβλία, άρθρα, ιστοσελίδες και άλλες πηγές) χωρίς τη χρήση παραπομπών.
- β)** την αντιγραφή από έναν φοιτητή, της εργασίας κάποιου άλλου και η υποβολή της εργασίας ως δική του.
- γ)** την αντιγραφή κειμένων ή άλλων πληροφοριών από το διαδίκτυο των οποίων ο συγγραφέας μπορεί να είναι άγνωστος.

Η ουσία της λογοκλοπής εξακολουθεί να υφίσταται ακόμη και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο φοιτητής έχει προχωρήσει σε κάποιες αλλαγές λέξεων ή προτάσεων.

Στον ορισμό εμπίπτει επίσης η συμπαιγνία, η οποία, σύμφωνα με τους κανόνες σπουδών και φοιτητικών θεμάτων του Πανεπιστημίου Κύπρου, περιγράφεται ως «υποβολή και παρουσίαση εργασιών ως προϊόντων αποκλειστικά ατομικής εργασίας εξ ολοκλήρου αποπερατωμένης από φοιτητή, ενώ έχουν εκπονηθεί σε συνεργασία με άλλους φοιτητές». ³ Επίσης συμπαιγνία στοιχειοθετείται όταν ο φοιτητής, «στο πλαίσιο εκπλήρωσης υποχρεώσεων που έχει αναλάβει για ορισμένη διαδικασία αξιολόγησης, επανυποβάλλει δική του εργασία είτε εξ ολοκλήρου είτε εν μέρει που εκπονήθηκε για τις ανάγκες άλλης διαδικασίας αξιολόγησης από τον ίδιο το φοιτητή». ⁴

1. Γ. Μπαμπινιώτης, Λεξικό Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Β' Έκδοση, Γ' Ανατύπωση, 2006.

2. Oxford English Dictionaries <<https://en.oxforddictionaries.com/definition/plagiarism>>

3. University of Cyprus, Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι, Ορισμοί <<https://ucy.ac.cy/legislacon/volumeb/5.1.pdf>>

4. Ibid.

Η ηλεκτρονική αγορά εργασίας ή η αγορά της με άλλο μέσο ή η ανάθεσή της σε κάποιο άλλο άτομο και η υποβολή της από τον φοιτητή ως δικό του έργο αποτελούν πρόσθετα παραδείγματα λογοκλοπής στα οποία καταφεύγουν οι φοιτητές.

ΕΙΔΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ

Λογοκλοπή ολόκληρης πηγής

Πρόκειται για τη χρήση της συνολικής εργασίας ενός τρίτου προσώπου και κατ' επέκταση η συλλογή πληροφοριών και στοιχείων από αυτόν, τα οποία παρουσιάζονται ως δημιουργία του λογοκλόπου. Περιλαμβάνει την αντιγραφή οποιασδήποτε πηγής (άρθρο, ιστοσελίδα, βιβλίο) καθώς και τις και περιπτώσεις στις οποίες ο φοιτητής είτε αγόρασε την εργασία είτε η εργασία είναι προϊόν φίλου και αντιγράφοντάς την, την παρουσιάζει ως δική του. ⁵

Μερική αντιγραφή

Σε αυτόν τον τύπο λογοκλοπής περιλαμβάνονται, κυρίως, η αντιγραφή και επικόλληση (copy and paste) είτε από ηλεκτρονική πηγή είτε από έντυπη, η χρήση έτοιμου βίντεο ή σχεδιαγραμμάτων ή φωτογραφιών (και άλλα) χωρίς παραπομπή. Ο λογοκλόπος εντάσσει στην εργασία του αυτούσιες εκφράσεις και παραγράφους, προτάσεις και περιεχόμενο του πρωτογενούς κειμένου χωρίς όμως να προβαίνει στην απαιτούμενη αναγνώριση της πηγής μέσω παραπομπών. ⁶

Λογοκλοπή μέσω παράφρασης

Με την παράφραση εννοούμε την επαναδιατύπωση του πρωτογενούς κειμένου με τη χρήση προσωπικού λόγου. Όταν όμως η παράφραση διατηρεί σταθερό το νόημα, ακόμα και αν δεν υπάρχει καμία πρόθεση εξαπάτησης από μέρους του φοιτητή, αυτό συνιστά λογοκλοπή. Σε κάθε περίπτωση όπου χρησιμοποιούμε ιδέες ή κατασκευές (μικρό ή μεγάλο κείμενο ή εικόνα ή άλλα μέσα) άλλων προσώπων (επώνυμων ή ανώνυμων) τότε απαιτείται η χρήση παραπομπών. Είτε χρησιμοποιείτε αυτούσιο κείμενο είτε παράφραση είναι αναγκαίο να παρατίθενται οι ανάλογες παραπομπές στις πηγές από τις οποίες αντλήθηκε η πληροφορία. ⁷

5. Λογισμικό Ελέγχου Λογοκλοπής-Plagiarism Checker: Είδη Λογοκλοπής <<http://plagiarism-checker.gr/index.php/aidh-logoklopis>>

6. Ibid.

7. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Σχολή Κοινωνικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών-Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης, Περί Λογοκλοπής, Σελς 3-4 <<http://www.socadm.duth.gr/Plagiarism.pdf>>

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΑΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ

Προς αποφυγή της λογοκλοπής προτρέπεστε όπως ακολουθήσετε τα πιο κάτω βοηθητικά στάδια.

Οργανώστε την εργασία σας

Αυτό είναι το πρώτο στάδιο ώστε να βάλετε τα θεμέλια για μια σωστή εργασία. Διαβάστε το θέμα σας για να το κατανοήσετε, αναλύστε το στα επιμέρους θέματα που υπάρχουν και οργανώστε τη συλλογή πληροφοριών σύμφωνα με αυτά. Προσπαθήστε στο στάδιο αυτό να σχηματίσετε άποψη και επιχειρήματα επί του θέματος σας για να είστε σε θέση να επιλέξετε τις κατάλληλες πηγές που θα τα ενισχύσουν. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχει ξεκάθαρος διαχωρισμός μεταξύ των πηγών σας και των δικών σας απόψεων.

Κρατήστε σημειώσεις

Το στάδιο της συλλογής πληροφοριών αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά βήματα για την επιτυχία μιας εργασίας. Κατά το στάδιο αυτό είναι αναγκαίο να **καταγράψετε με αποτελεσματικό τρόπο τις σημειώσεις σας**. Κρατήστε σημειώσεις από τις πηγές που επιθυμείτε να χρησιμοποιήσετε αφού πρώτα σιγουρευτείτε ότι είναι αξιόπιστες. Φροντίστε στις σημειώσεις σας να υπάρχει διαχωρισμός των πηγών σας. Δηλαδή, διαχωρίστε αυτές από τις οποίες επιθυμείτε να εντάξετε ένα αυτούσιο κείμενο από αυτές που επιθυμείτε να πάρετε ιδέες. Μέσα από την καταγραφή των σημειώσεων θα είστε σε θέση να κατανοήσετε και να αντιληφθείτε καλύτερα τις σχετικές προϋπάρχουσες ιδέες που έχουν αναπτύξει άλλοι συγγραφείς και πώς συνδέονται μεταξύ τους. Η εμπάθυνση σε προϋπάρχουσες ιδέες και η δική σας ανάλυση είναι πολύ βοηθητικές ώστε να ικανοποιηθεί ο βασικός στόχος κάθε εργασίας: **να αναπτύξετε το δικό σας επιχείρημα, τη δική σας θέση**, η οποία θα τεκμηριώνεται με γεγονότα/δεδομένα και θα αναλύεται σε συνάρτηση με προϋπάρχουσες σχετικές ιδέες για τις οποίες θα έχετε παραπομπές.

Καταγράψτε τις πληροφορίες για την κάθε πηγή που χρησιμοποιήσατε

Επιπρόσθετα με τις σημειώσεις σας είναι σημαντικό να **καταγράψετε και τις πληροφορίες για την κάθε πηγή** (συγγραφέας, τίτλος, έκδοση, ημερομηνία, ιστοσελίδα, ημερομηνία πρόσβασης στην ιστοσελίδα κ.ά.) ώστε να μην χρειαστεί να ανατρέχετε στις πηγές σας ξανά στο τέλος της εργασίας όταν η πίεση είναι μεγαλύτερη.

Να θυμάστε πάντοτε ότι, είτε παραθέτετε αυτούσιο κείμενο ή κάνετε χρήση της παράφρασης, χρειάζεται η παράθεση της σχετικής παραπομπής, βάσει των διεθνών προτύπων βιβλιογραφικής αναφοράς (MLA, Harvard, κ.ά).

Για τα διάφορα **πρότυπα βιβλιογραφίας και βιβλιογραφικής αναφοράς** μπορείτε να συμβουλευτείτε την ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου για την ενημέρωσή σας ή να παρακολουθήσετε ένα από τα ειδικά σεμινάρια για τη χρήση του εργαλείων διαχείρισης και εξαγωγής βιβλιογραφικών αναφορών, π.χ. RefWorks.

Χρήση Παράφρασης

Ως **Παράφραση** θεωρείται η επαναδιατύπωση μιας ιδέας, που περιέχεται στην πηγή σας, με δικά σας λόγια ώστε να ενταχθεί στο κείμενο σας χωρίς όμως να αλλάξετε το νόημα της ιδέας. Οι αλλαγές μεταξύ της πρωτογενούς πηγής και του κειμένου σας πρέπει να είναι σημαντικές κυρίως ως προς το στυλ και το ύφος γραφής. Ουσιαστικά η μεταφορά του αποσπάσματος που έχετε διαβάσει πρέπει να γίνεται με καθαρά δική σας γραφή και ύφος. Μην ξεχνάτε να κάνετε παραπομπές.⁸

Γενικά μια **σωστή παράφραση** περιλαμβάνει την καλή μελέτη της πηγής με αποτέλεσμα την επιτυχή κατανόησή της, τη σωστή συσχέτιση των πληροφοριών που θα αποκομίσει κάποιος από την πηγή και τέλος τη μεταφορά αυτών των πληροφοριών και ιδεών στο «χαρτί», εκφραζόμενες όμως με δικά σας λόγια.⁹

8. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Σχολή Κοινωνικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών-Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης, Περί Λογοκλοπής, Σελς 3-4 <<http://www.socadm.duth.gr/Plagiarism.pdf>>

9. Ibid

Βήματα για σωστή παράφραση

- Διαβάστε καλά την πρωτογενή πηγή και κατανοήστε την.
- Γράψτε την παράφραση εκφράζοντας με δικά σας λόγια την ιδέα που παρουσιάζεται στην πηγή.
- Σημειώστε δίπλα για ποιο σκοπό θέλετε να τη χρησιμοποιήσετε στην εργασία σας π.χ. για σύγκριση με μια άλλη θέση, για διαφωνία/υποστήριξη ενός επιχειρήματος.
- Σημειώστε τις πληροφορίες της πηγής για να τις χρησιμοποιήσετε στην παραπομπή και σιγουρευτείτε ότι η παραπομπή είναι στο σωστό πρότυπο.
- Αν στην πρωτογενή πηγή υπάρχουν συγκεκριμένα μέρη τα οποία αποφασίσατε να εντάξετε και στο κείμενό σας, αυτά θα πρέπει να μουν σε εισαγωγικά.

Στις περιπτώσεις όπου επιθυμείτε να ενσωματώσετε **αυτούσια μία πρόταση ή κείμενο** μέσα στην εργασία σας πάντα να θυμάστε ότι είναι **αναγκαία η χρήση εισαγωγικών («..»)**.

Θα πρέπει να συμβουλευτείτε τους οδηγούς για τα διάφορα πρότυπα βιβλιογραφίας και βιβλιογραφικής αναφοράς. Πρέπει να καταστήσετε ξεκάθαρη τη χρήση των εισαγωγικών και να είστε προσεκτικοί να μην αλλάξετε καμία από τις λέξεις ή τη σειρά των λέξεων, κανένα σημείο στίξης, ορθογραφία και κατ' επέκταση το νόημα του κειμένου.

Αυτά που πρέπει να έχετε κατά νου όταν επιθυμείτε να εντάξετε αυτούσιο απόσπασμα στην εργασία σας είναι η χρήση εισαγωγικών με περίληψη του κειμένου, καθώς και η αναφορά της σχετικής παραπομπής.

Συνήθεις λόγοι για την ένταξη ενός αυτούσιου αποσπάσματος/κειμένου, πάντα εντός των εισαγωγικών, είναι όταν:

- Έχετε την πεποίθηση ότι ο συγγραφέας έχει διατυπώσει το νόημα με τέτοιο τρόπο που δεν είστε σε θέση να το διατυπώσετε καλύτερα
- Το συγκεκριμένο απόσπασμα αποτυπώνει το θέμα τόσο μοναδικά που αν δοκιμάσετε να το παραφράσετε υπάρχει κίνδυνος να αλλάξετε το νόημα του
- Επιθυμείτε να εντάξετε το αυτούσιο απόσπασμα για να υποστηρίξετε και να δώσετε έμφαση στα επιχειρήματά σας.

Παραπομπές

Υπάρχουν διάφορες μορφές και τρόποι που γίνονται οι παραπομπές. Διαφέρουν σύμφωνα με το πρότυπο μορφοποίησης βιβλιογραφικών αναφορών που υιοθετεί η κάθε Σχολή, π.χ. APA (American Psychological Association), MLA (Modern Language Association) και άλλα.

Μπορείτε να εντοπίσετε και να ενημερωθείτε για τα διάφορα πρότυπα μορφοποίησης βιβλιογραφικών αναφορών στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου.

ΠΡΕΠΕΙ να κάνετε παραπομπές όταν:

- Χρησιμοποιείτε αυτούσιο κείμενο από μια άλλη πηγή (κείμενα, άρθρα, ιστοσελίδες)
- Χρησιμοποιείτε την παράφραση για να επαναδιατυπώσετε μια ιδέα/θεωρία από μια άλλη πηγή (κείμενα, άρθρα, ιστοσελίδες)
- Χρησιμοποιείτε διαγράμματα, εικόνες, πίνακες κ.λπ. που βρήκατε είτε από ιστοσελίδα, είτε από βιβλία και άρθρα είτε από κάποια άλλη πηγή

ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ να κάνετε παραπομπές όταν:

- Γράφετε κάτι δικό σας, μια δική σας άποψη/ιδέα/θεωρία
- Γράφετε για κάτι το οποίο αποτελεί «κοινή γνώση»
- Χρησιμοποιείτε διαγράμματα, εικόνες, πίνακες κ.λπ. τα οποία έχετε σχεδιάσει εσείς και αποτελούν δικό σας προϊόν για τη συγκεκριμένη εργασία

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στο τέλος της κάθε εργασίας θα πρέπει να συντάσσετε τη βιβλιογραφία σας. Δηλαδή ένα βιβλιογραφικό κατάλογο ο οποίος θα απαριθμεί, με πλήρη βιβλιογραφικά στοιχεία (συγγραφέα, τίτλο, έτος, σελίδες, κ.ά.), όλες τις πηγές που έχετε χρησιμοποιήσει κατά τη σύνταξη της εργασίας (βιβλία, άρθρα, ιστοσελίδες και άλλα). Η μορφοποίηση του κάθε βιβλιογραφικού καταλόγου διαφέρει ανάλογα με το πρότυπο μορφοποίησης που χρησιμοποιεί η κάθε Σχολή. Χρειάζεται να είστε ενήμεροι για το πρότυπο που πρέπει να υιοθετήσετε σε κάθε περίπτωση εργασίας.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Αρχικό Κείμενο: Σωτήρης Αθ. Λιασίδης, *Εγχειρίδιο Οικογενειακού Δικαίου*, Λευκωσία 2010, σελ. 454 - Κεφάλαιο 17

Η Ευρωπαϊκή Ένωση εκτιμά ότι είναι ζήτημα προτεραιότητας το δικαίωμα του τέκνου να διατηρεί τακτικές σχέσεις με καθέναν από τους δυο γονείς του. Γι' αυτό το τέκνο έχει το δικαίωμα να εκφράζεται σχετικά με οποιοδήποτε ζήτημα που συνδέεται με τη γονική μέριμνα και το αφορά, λαμβανομένης υπόψη της ηλικίας και της ωριμότητάς του.

Κείμενο Φοιτητή Α

Το τέκνο, ανάλογα πάντοτε και με την ηλικία του αλλά και το επίπεδο ωρίμανσής του δύναται να διατυπώσει τις επιθυμίες του και τους προβληματισμούς του αναφορικά με οποιοδήποτε θέμα το απασχολεί στο πλαίσιο της φροντίδας από τους γονείς του. Αυτό είναι αναγκαίο για το συμφέρον του παιδιού και σύμφωνα με τον Δικαστή Λιασίδη το «δικαίωμα του τέκνου να διατηρεί τακτικές σχέσεις με καθέναν από τους δύο γονείς του»¹ αποτελεί θέμα υψίστης σημασίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση.²

¹Σωτήρης Αθ. Λιασίδης, *Εγχειρίδιο Οικογενειακού Δικαίου*, σελ. 454, Κεφ. 17, Κυπριακές Νομικές Εκδόσεις - Έκδοση του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, 2010.

² ό.π. (ibid)

- Το παράδειγμα αυτό **ΔΕΝ** αποτελεί λογοκλοπή. Η παράφραση αυτή αποτελεί αποδεκτό παράδειγμα για τον λόγο ότι επαναδιατυπώνεται η ιδέα της πρωτογενούς πηγής με τη χρήση διαφορετικού λόγου χωρίς όμως να αλλοιώνεται το νόημα, ενώ παράλληλα ενισχύεται η συγκεκριμένη θέση με την εισαγωγή αυτών της πρότασης. Υπάρχουν οι σωστές παραπομπές και γίνεται με σωστό τρόπο η χρήση εισαγωγικών. Φανερώνει ότι ο μαθητής έχει κατανοήσει το θέμα και μπορεί να το αναπτύξει.

Κείμενο Φοιτητή Β

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει τη σημασία του δικαιώματος που έχει το τέκνο να διατηρεί συνεχείς επαφές και με τους δυο του γονείς. Το τέκνο για τον λόγο αυτό μπορεί να εκφραστεί, στο βαθμό που του το επιτρέπει η ηλικία και η ωριμότητα,

θέματα που άπτονται της γονικής μέριμνας.

- Το παράδειγμα αυτό **είναι λογοκλοπή** καθώς δεν γίνονται σημαντικές αλλαγές στην επαναδιατύπωση της πρωτογενούς πηγής. Μικρές αλλαγές ή αντικατάσταση λέξεων με συνώνυμες δεν αποτελούν παράφραση. Επίσης δεν υπάρχει καμία σχετική παραπομπή ώστε να αποδοθούν τα εύσημα στην πρωτογενή πηγή.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Σύμφωνα με τους κανόνες σπουδών και φοιτητικών θεμάτων του Πανεπιστημίου Κύπρου, η λογοκλοπή συγκαταλέγεται μεταξύ των σοβαρών παραπτωμάτων και μπορεί να επιφέρει μέχρι και διαγραφή από το Πανεπιστήμιο. Οι καταγγελίες για ενδεχόμενη λογοκλοπή διερευνώνται, ακόμα και με τη χρήση ειδικών λογισμικών ανίχνευσης λογοκλοπής (π.χ. Turnitin) και παραπέμπονται σε πειθαρχικό έλεγχο μέσω της Επιτροπής Πειθαρχικού Ελέγχου της Συγκλήτου.¹⁰

10. University of Cyprus, Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών, ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΙΙ, ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ - ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΙΝΕΣ <<https://ucy.ac.cy/legislacon/volumeb/5.1.pdf>>

ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Που μπορώ να βρω τα διάφορα πρότυπα βιβλιογραφίας και βιβλιογραφικών αναφορών;

Στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου μπορείτε να επιλέξετε «Υποστήριξη Έρευνας» που βρίσκεται κάτω από τον τίτλο «Υπηρεσίες» και στη «Βιβλιογραφία» θα εντοπίσετε τα διάφορα πρότυπα μορφοποίησης βιβλιογραφικών αναφορών. Θα πρέπει να είστε ενήμεροι για το πρότυπο βιβλιογραφίας και βιβλιογραφικής αναφοράς που επιθυμεί η σχολή σας να χρησιμοποιείτε στις εργασίες σας. Αυτά θα είναι ο οδηγός σας και θα σας πουν πώς να κάνετε τις παραπομπές και την βιβλιογραφία σας. Σύνδεσμος: <<http://library.ucy.ac.cy/el/services/literature-support/referencing>>

2. Αν έχω μια ιδέα και προκύπτει ότι την ίδια ιδέα είχε και κάποιος άλλος, θα θεωρηθεί ότι διαπράττω λογοκλοπή ακόμη και αν δεν ήξερα για την ιδέα του άλλου;

Είναι απίθανο να υπάρξουν ακριβώς οι ίδιες ιδέες αλλά ακόμη και να υπάρξουν ιδέες που μπορεί να μοιάζουν μεταξύ τους και πάλι είναι απίθανο να εκφραστούν ακριβώς με τον ίδιο τρόπο. Ο τρόπος γραφής και έκφρασης του καθενός είναι διαφορετικός. Ο καθηγητής σας είναι σε θέση να αναγνωρίσει τι από τα γραφόμενα είναι δική σας ιδέα καθώς θα είναι διατυπωμένη με το δικό σας ξεχωριστό ύφος και θα αντικατοπτρίζει τις γνώσεις και τις ικανότητες σας.

3. Αν έχω γράψει κάτι που κάποιος άλλος έχει ήδη γράψει και εγώ δεν το γνώριζα, θεωρείται λογοκλοπή;

Σίγουρα για το θέμα της εργασίας σας, θα έχουν ήδη διατυπωθεί και γραφεί διάφορες απόψεις και επιχειρήματα. Αυτό, να μην σημαίνει ότι είναι πιθανόν να γράψετε για το ίδιο θέμα όμως είναι απίθανο να γράψετε ακριβώς τις ίδιες ιδέες και επιχειρήματα καθώς και να τα εκφράσετε με τον ίδιο ακριβώς τρόπο. Είναι εξαιρετικά απίθανο να διαπράξει κάποιος λογοκλοπή σχετικά με μια πηγή την οποία δεν έχει ερευνήσει και δεν έχει διαβάσει. Προσέξτε όμως μην πέσετε στην παγίδα σε περίπτωση που έχετε ξεχάσει ότι διαβάσατε μια πηγή. Είναι σημαντικό να καταγράφετε τις πηγές που θέλετε να χρησιμοποιήσετε ώστε να βεβαιώνετε ότι τις έχετε εντάξει στις παραπομπές σας. Σε περίπτωση που έχετε πάρει ιδέες

και εκφράσεις από μια πηγή που ξεχάσατε ότι διαβάσατε με αποτέλεσμα να μην κάνετε την αναγκαία παραπομπή θα θεωρηθεί ότι διαπράξατε λογοκλοπή.

4. Πώς μπορώ να καταστήσω ξεκάθαρο μέσα στην εργασία μου ποια είναι τα δικά μου λόγια και ποια τα λόγια άλλων;

Να είστε ξεκάθαροι όταν εντάσσετε στο κείμενο σας λόγια και ιδέες τρίτων ή όταν χρησιμοποιείτε πληροφορίες από τρίτες πηγές. Αυτό μπορείτε να το καταφέρετε χρησιμοποιώντας ρήματα όπως: αναφέρει, υποστηρίζει, διατυπώνει, περιγράφει, ισχυρίζεται, αναλύει, καθώς και εκφράσεις όπως: σύμφωνα με, με βάση την/τον, όπως αναφέρεται στο, παρατήρησε ότι, απέδειξε ότι και άλλα. Επίσης, να είστε ξεκάθαροι όσον αφορά και τα δικά σας λόγια όταν προχωρείτε σε ανάλυση των δεδομένων αυτών. Έτσι και αλλιώς για τα λόγια τρίτων (αυτούσια ή μέσω παράφρασης) πρέπει να υπάρχουν παραπομπές.

5. Αν γράψω στην εργασία μου πράγματα που τα έχω συζητήσει με ένα συμφοιτητή μου, είναι λογοκλοπή;

Υπάρχουν περιπτώσεις που ίσως σας ζητηθεί να δουλέψετε ομαδικά για κάποια εργασία. Στις περιπτώσεις όμως που η εργασία είναι ατομική δεν είναι κακό να συζητήσετε με ένα συμφοιτητή ή φίλο σας που θεωρείτε ότι διαθέτει γνώσεις επί του θέματος και να ανταλλάξετε απόψεις δεδομένου όμως ότι η εργασία που θα παραδώσετε θα αποτελεί προϊόν δικής σας δουλειάς και λόγου και όχι αντιγραφή ή δανεισμός λόγου και ιδεών τρίτων προσώπων.

6. Πώς να κάνω παραπομπή μιας ιστοσελίδας στην οποία δεν αναφέρεται ούτε συγγραφέας ούτε ημερομηνία;

Καλό θα ήταν αρχικά να περιηγηθείτε μέσα στην ιστοσελίδα καθώς υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες οι πληροφορίες για ένα άρθρο/κείμενο δεν είναι εμφανείς. Μπορείτε να ψάξετε αν υπάρχουν σύνδεσμοι (links) που να σας μεταφέρουν είτε στην αρχική σελίδα, η οποία μπορεί να σας δώσει πληροφορίες, είτε σε άλλους βοηθητικούς συνδέσμους. Ίσως, στην περίπτωση κατά την οποία η ιστοσελίδα αποτελεί προϊόν οργανισμού, να μην υπάρχει συγκεκριμένος συγγραφέας. Σε τέτοιες περιπτώσεις μπορείτε να αναφέρετε τον οργανισμό. Όσον αφορά

τις ημερομηνίες, καλό θα ήταν να διαπιστώσετε πότε έχει ενημερωθεί (update) τελευταία φορά η ιστοσελίδα. Αν μετά από αυτά τα διαβήματα δεν μπορείτε να είστε σίγουροι για τις πληροφορίες αυτές, τότε ίσως δεν είναι πολύ καλή ιδέα να εμπιστευτείτε την συγκεκριμένη ιστοσελίδα καθώς δεν υπάρχουν στοιχεία για την αξιοπιστία της.

7. Πώς θα κάνω παραπομπή όταν έχω διαβάσει ένα βιβλίο στο οποίο σχολιάζεται κάτι που έχει γράψει κάποιος άλλος αλλά εγώ δεν έχω διαβάσει την πρωτογενή πηγή;

Η περίπτωση αυτή αφορά τις δευτερεύουσες αναφορές (secondary referencing). Για παράδειγμα, αν έχετε διαβάσει ένα άρθρο του Α και μέσα σε αυτό γίνεται αναφορά σε ένα άρθρο του Β και εσείς δεν έχετε βρει και διαβάσει αυτό του Β τότε θα πρέπει να γράψετε: Ο Β (όπως αναφέρεται στον Α, 2010)...». Στη βιβλιογραφία σας θα αναφέρετε το άρθρο του Α και όχι του Β. Είναι προτιμότερο να ψάξετε και να διαβάσετε το αρχικό κείμενο ώστε να διασταυρώσετε τις πληροφορίες και να είστε σε θέση να χρησιμοποιήσετε το αρχικό κείμενο. Δεν θα πρέπει να δίνετε την εντύπωση ότι έχετε διαβάσει πηγές που στην ουσία δεν διαβάσατε. Καλό είναι να χρησιμοποιείτε με φειδώ τις δευτερεύουσες αναφορές.

8. Πόσες παραπομπές πρέπει να έχω σε μια εργασία;

Δεν υπάρχει συγκεκριμένος αριθμός παραπομπών ανά εργασία. Η χρήση παραπομπών/αναφορών των πηγών σας σε μια εργασία αντικατοπτρίζουν το μέγεθος της έρευνας που διενεργήσατε. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να ενδυναμώνεται η εργασία σας στο σύνολο της καθώς τα επιχειρήματα σας αποκτούν αξιοπιστία μέσω της χρήσης των πηγών που ερευνήσατε. Εργασία που συνδυάζει αυτούσια κείμενα, παραφράσεις κριτική σκέψη και ανάλυση των πληροφοριών καθώς και προσωπική άποψη σίγουρα αποτελεί παράδειγμα σωστού ακαδημαϊκού λόγου και σίγουρα απαιτεί έναν αριθμό παραπομπών. Οι παραπομπές αυτές ενισχύουν την δουλειά του φοιτητή προσφέροντας υποστήριξη στα γραφόμενα του.

9. Δεν νιώθω ότι κατέχω το θέμα μου τόσο καλά ώστε να γράψω εργασία πάνω σε αυτό και αναγκάζομαι να κάνω συνέχεια παραπομπές. Είναι σωστό;

Δεν είναι κακό να υπάρχει ένας αριθμός αναφορών σε μια εργασία με την προϋπόθεση ότι οι αναφορές αυτές αναλύονται περαιτέρω από τον φοιτητή και παρατίθενται τα επιχειρήματα και οι σκέψεις του. Οι αναφορές λειτουργούν κυρίως υποστηρικτικά σχετικά με τα επιχειρήματα του φοιτητή. Μια εργασία αποτελούμενη, σε μεγάλο βαθμό, από αυτούσια κείμενα και παραφράσεις είναι πιο πιθανό να βαθμολογηθεί με χαμηλότερο βαθμό. Σε περίπτωση που δεν νιώθετε σίγουροι για τις γνώσεις σας επί του θέματος σας, θα πρέπει να αφιερώσετε περισσότερο χρόνο να ερευνήσετε και να διαβάσετε πηγές γύρω από το θέμα ώστε να εμβαθύνετε την κατανόηση σας και να είστε σε θέση να αποκτήσετε μια πιο συγκεκριμένη άποψη πάνω στην οποία θα στηρίξετε τα επιχειρήματα σας. Έχοντας κατά νου την αδυναμία σας, φροντίστε να ξεκινήσετε από νωρίς ώστε να δώσετε τον απαιτούμενο χρόνο στον εαυτό σας. Αν το αφήσετε τελευταία στιγμή και παραδώσετε μια εργασία γεμάτη παραφράσεις και αυτούσια κείμενα υπάρχει κίνδυνος να υποπέσετε σε λογοκλοπή.

10. Χρησιμοποίησα πληροφορίες από τις διαλέξεις που μας έκανε ο καθηγητής. Πρέπει να κάνω παραπομπές;

Ναι, χρειάζεται να κάνετε παραπομπή για όλα τα στοιχεία που λαμβάνετε από τις πηγές σας. Οι διαλέξεις ή διαφάνειες του καθηγητή σας αποτελούν πηγές. Οι πληροφορίες αυτές ίσως να είναι προϊόν έρευνας του καθηγητή σας ή προϊόν ιδεών ή εργασιών του. Δεν έχει καμία σημασία αν η πηγή σας έχει εκδοθεί ή όχι. Μπορείτε να ανατρέξετε στον οδηγό του συγκεκριμένου προτύπου μορφοποίησης βιβλιογραφικών αναφορών που χρησιμοποιεί η σχολή σας για να δείτε πώς να κάνετε τις παραπομπές αυτές. Καλό θα ήταν να χρησιμοποιείτε με φειδώ τις διαλέξεις και διαφάνειες.

11. Δεν είχα ιδέα ότι αυτό που έκανα συνιστά λογοκλοπή. Δεν το ήθελα.

Ακόμη και να μην είχατε πρόθεση να διαπράξετε λογοκλοπή αυτό δεν αναιρεί το γεγονός ότι έχει διαπραχθεί. Η λογοκλοπή θεωρείται αδίκημα το οποίο εμπίπτει μέσα στα σοβαρά παραπτώματα σύμφωνα με τους κανόνες σπουδών και φοιτητικών θεμάτων του Πανεπιστημίου Κύπρου. Θα έχετε το δικαίωμα να εξηγήσετε τα γεγονότα και τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες διενεργήσατε την έρευνα σας και εν συνεχεία συντάξετε την εργασία σας.

12. Έχω βαθμολογηθεί με χαμηλό βαθμό και έλαβα σχόλιο ότι κάνω παραπομπές πάρα πολύ συχνά.

Μια εργασία αποτελούμενη, σε ένα μεγάλο βαθμό, από αυτούσια κείμενα και/ή παραφράσεις είναι πιθανόν να μην επιφέρει ψηλή βαθμολογία καθώς παρουσιάζει ελλείψεις. Δεν προσφέρει κάποια κριτική ανάλυση των θεμάτων των οποίων αναφέρεται ούτε κάποια προσωπική άποψη του φοιτητή. Εύκολα εξαγεται το συμπέρασμα ότι ο φοιτητής δεν έχει κατανοήσει στον απαιτούμενο βαθμό το θέμα του. Μια εργασία όμως που αποτελεί συνδυασμό αυτούσιων κειμένων, παραφράσεων (συνοδευόμενων πάντοτε από τις κατάλληλες παραπομπές), κριτικής σκέψης και ανάλυσης καθώς και διατύπωσης προσωπικής άποψης θα έχει καλύτερη βαθμολογία. Αυτό συμβαίνει γιατί στη δεύτερη περίπτωση ο φοιτητής παρουσιάζει τις διαφορετικές πτυχές του θέματος του, αναλύει τις πληροφορίες και διατυπώνει τις απόψεις και διαφωνίες του αναφορικά με τις πρωτογενείς πηγές προσφέροντας με τον τρόπο αυτό «τροφή για διάλογο». Αντίθετα στην πρώτη περίπτωση είναι εμφανής η έλλειψη ακαδημαϊκών δεξιοτήτων γραφής.

13. Δηλαδή πρέπει να κάνω παραπομπές για ότι πράγμα χρησιμοποιώ στην εργασία;

Σε κάθε περίπτωση που χρησιμοποιείτε λόγια και ιδέες άλλων, είτε μέσω της παράφρασης, είτε μέσω της χρήσης εισαγωγικών για να παραθέσετε αυτούσιο το κείμενο, θα πρέπει να κάνετε παραπομπή στην πρωτογενή πηγή. Αυτό δεν χρειάζεται στις περιπτώσεις όπου τα γραφόμενα είναι προϊόν δικής σας σκέψης και ιδεών και στις περιπτώσεις όπου τα γραφόμενα αποτελούν «κοινή γνώση» (common knowledge). Το «common knowledge» ορίζεται ως η περίπτωση κατά την οποία τα γεγονότα μπορούν εύκολα να εντοπιστούν από διάφορες πηγές και είναι ευρέως γνωστά στο κοινό. Δεν υπόκεινται σε θέματα πνευματικών δικαιωμάτων. Στη περίπτωση που δεν είστε σίγουροι αν κάποιο γεγονός εμπίπτει στον ορισμό του Common Knowledge τότε προτιμότερο είναι να κάνετε παραπομπή.

14. Υπάρχει περίπτωση να διαπράξω λογοκλοπή χωρίς να το καταλάβω;

Υπάρχει περίπτωση να διαπράξετε λογοκλοπή χωρίς να έχετε πρόθεση να εξαπατήσετε. Προσπαθήστε όταν γράφετε να μην έχετε συνέχεια στο μυαλό σας το

φόβο διάπραξης λογοκλοπής. Αυτό θα σας εμποδίσει να σκέφτεστε καθαρά όταν θα κάνετε χρήση των πηγών σας και όταν θα γράφετε την εργασία σας. Αντιμετώπιση: Αρχικά προγραμματίστε το χρόνο σας και οργανωθείτε με τις διάφορες εργασίες σας. Οι στόχοι σας να είναι εφικτοί και μέσα σε λογικά πλαίσια. Οργανώστε επίσης το χρόνο σας έχοντας κατά νου ότι ένα πολύ σημαντικό μέρος της εργασίας είναι η έρευνα και η επεξεργασία των πηγών. Πάντα να κρατάτε μια ισορροπία μεταξύ των πηγών που θα χρησιμοποιήσετε και των δικών σας ιδεών. Αναγκαίο επίσης είναι να κρατάτε πολύ καλές σημειώσεις από τις πηγές που θέλετε να χρησιμοποιήσετε. Αυτό θα σας βοηθήσει να εντοπίσετε τι από αυτά θέλετε να χρησιμοποιήσετε ως αυτούσια κείμενα και τι από αυτά θα τα εντάξετε μέσω παράφρασης. Επιπρόσθετα, οι σημειώσεις σας πρέπει να περιέχουν και τις πληροφορίες που θα χρειαστείτε για τις παραπομπές σας ώστε να μην χρειαστεί να ανατρέχετε στις πηγές κάθε φορά που θα κάνετε παραπομπή. Θα πρέπει να είστε ενήμεροι για το πρότυπο βιβλιογραφίας και βιβλιογραφικής αναφοράς που επιθυμεί η σχολή σας να χρησιμοποιείτε. Νοείται ότι στο στάδιο καταγραφής των πηγών θα πρέπει να σιγουρευτείτε ότι οι πηγές είναι αξιόπιστες.

15. Δεν θα καταφέρω να εκφραστώ τόσο καλά όπως ο συγγραφέας μιας πηγής που έχω διαβάσει και αναγκάζομαι να χρησιμοποιώ αυτούσια κάποια λόγια του.

Αν κρίνετε αναγκαίο να εντάξετε στην εργασία σας ένα αυτούσιο απόσπασμα γιατί θεωρείτε ότι ο συγκεκριμένος συγγραφέας έχει αποδώσει το νόημα πολύ καλύτερα από ότι εσείς θα μπορούσατε να το διατυπώσετε, κάντε το. Αυτό θα ενισχύσει τα επιχειρήματά σας νοουμένου ότι θα προχωρήσετε σε περαιτέρω ανάλυση ώστε να δείξετε ότι έχετε την απαιτούμενη αντίληψη επί του θέματος και δεν παραθέτετε απλά το απόσπασμα αυτούσιο. Μην ξεχνάτε να χρησιμοποιείτε εισαγωγικά και να κάνετε και τις κατάλληλες παραπομπές/αναφορές ώστε να αποδώσετε τα εύσημα στον συγγραφέα. Προσπαθήστε όμως να αποφύγετε την συχνή χρήση αυτούσιων κειμένων και σιγουρευτείτε ότι έχετε συμβουλευθεί έναν αριθμό πηγών προτού ξεκινήσετε να γράφετε την εργασία σας. Αυτό θα σας βοηθήσει να σχηματίσετε καλύτερη άποψη επί του θέματος σας με αποτέλεσμα να είστε σε θέση να διατυπώσετε με δικά σας λόγια τα επιχειρήματά σας. Αν συμβουλευτείτε μόνο μια-δυο πηγές τότε θα έχετε την εντύπωση ότι έχουν ειπωθεί όλα με τον καλύτερο τρόπο και εσείς δεν μπορείτε να διατυπώ-

σετε το νόημα όπως πρέπει. Εμπιστευτείτε τις δυνατότητες σας.

16. Τι μπορώ να κάνω για να είμαι σίγουρος ότι η εργασία μου δεν περιέχει μια φράση την οποία μπορεί να ξέχασα αν την έχω διαβάσει από κάπου;

Να θυμάστε πάντα να κρατάτε σημειώσεις καθώς διαβάζετε τις πηγές σας κατά το στάδιο της έρευνας. Μπορείτε να καταγράφετε την πηγή, τι θα χρησιμοποιήσετε από αυτήν, τον συγγραφέα και τις λεπτομέρειες που χρειάζονται για τις παραπομπές. Με τον τρόπο αυτό, οι πιθανότητες να χρησιμοποιήσετε φράσεις για τις οποίες δεν είστε σίγουροι αν τις διαβάσατε κάπου είναι μηδαμινές.

17. Τι πρέπει να κάνω αν δεν μπορώ να θυμηθώ από πού βρήκα μια ιδέα που έγραψα στην εργασία;

Προσπαθήστε να ανατρέξετε πίσω στις πηγές σας και να θυμηθείτε ποιες πηγές από αυτές θεωρήσατε σημαντικές όταν διαβάζατε. Προσπαθήστε να βρείτε την πηγή είτε στα βιβλία/άρθρα σας, που αποτελούν τις κύριες πηγές σας, είτε στο διαδίκτυο. Δώστε βάση σε αυτό και μην τα παρατήσετε εύκολα γιατί αν προκύψει τελικά ότι η ιδέα/θεωρία για την οποία γράψατε είναι επηρεασμένη από μια άλλη πηγή που διαβάσατε και δεν έχετε κάνει, για τον οποιονδήποτε λόγο, τις κατάλληλες παραπομπές, θα έχετε διαπράξει λογοκλοπή. Να έχετε πάντα κατά νου να καταγράφετε τις πηγές σας πολύ προσεκτικά (τίτλο, συγγραφέα, ημερομηνία, ιστοσελίδα κτλ) και να μην αφήνετε τις παραπομπές σας για αργότερα. Αυτό θα σας βοηθήσει να θυμάστε τις πηγές σας και να τις οργανώσετε κατάλληλα ώστε να εξοικονομείτε και χρόνο. Αν πραγματικά θέλετε να χρησιμοποιήσετε κάτι, αφιερώστε χρόνο να εντοπίσετε την πηγή και προσπαθήστε να θυμηθείτε. Μπορείτε να ζητήσετε και τη βοήθεια κάποιου βιβλιοθηκονόμου. Σε αντίθετη περίπτωση καλό είναι να μην την χρησιμοποιήσετε καθώς όλες οι άλλες επιλογές σας θα αποτελούν λογοκλοπή.

18. Πόσα πρέπει να αλλάξω από μια πρωτογενή πηγή όταν κάνω παράφραση ούτως ώστε να μην θεωρείται λογοκλοπή;

Δεν υπάρχει ένα συγκεκριμένο ποσοστό που να χρησιμοποιείται, ως μέτρο σύγκρισης (π.χ. 15% αντιστοιχία με την πρωτογενή πηγή είναι αποδεκτό). Για να

έχετε την απορία αυτή σημαίνει ότι εστιάζετε σε ένα συγκεκριμένο μέρος του κειμένου παρά στην ιδέα που πρεσβεύει. Οι αλλαγές θα πρέπει να είναι εμφανείς και σημαντικές. Κάποιες χρήσιμες συμβουλές είναι να χρησιμοποιείτε συνώνυμες λέξεις (χωρίς βέβαια να αλλάζετε το νόημα), να αλλάζετε τα ρήματα σε ουσιαστικά ή το αντίθετο ή να χρησιμοποιήσετε όπου είναι δυνατό επίθετα ώστε με τον τρόπο αυτό να διευκολυνθείτε κατά την παράφραση. Επίσης η χρήση της παθητικής φωνής αντί ενεργητικής και το αντίθετο. Ακόμη κατά την παράφραση σας μπορείτε σε κάποιους όρους να δώσετε κάποιο ορισμό ή κάποια επεξήγηση. Αυτό δείχνει ότι έχετε κατανοήσει το κείμενο σας και με τις απαραίτητες προσθήκες και συνδυασμούς από μέρους σας καταφέρατε να εντάξετε τη πρωτογενή πηγή στο δικό σας πλάνο. Το κλειδί είναι να μπορέσετε να χρησιμοποιήσετε τη γλώσσα και τη γραμματική υπέρ σας. Ως φοιτητές πλέον πρέπει να είστε σε θέση να εκφράζεστε με το δικό σας ύφος και να χρησιμοποιείτε τα δικά σας λόγια. Αν το καταφέρατε αυτό δεν χρειάζεται να σκέφτεστε τι ποσοστό από την πρωτογενή πηγή έχετε αλλάξει.

Πανεπιστήμια

- Acadia University Library, You quote it, you note it. <<https://library.acadiau.ca/plagiarism>> Accessed 17/12/2015
- Bradford University: Plagiarism <<http://www.bradford.ac.uk/library/help/plagiarism>> Accessed 18/12/2015
- Curtin University: Academic Integrity at Curtin, Student Guidelines for Avoiding Plagiarism <<http://academicintegrity.curtin.edu.au/local/docs/StudentPlagiarismGuide.pdf>> Accessed 12/1/2016
- Harvard University, Harvard Guide to Using Sources: A Publication of the Harvard College Writing Program <<http://isites.harvard.edu/icb/icb.do?keyword=k70847&tabgroupid=icb.tabgroup106849>> Accessed 16/12/2015
- Indiana University Bloomington, School of Education <<https://www.indiana.edu/~plag>> Accessed 17/12/2015
- Ohio University <<https://www.ohio.edu/mcb/upload/plaigarism-2.pdf>> Accessed 17/12/2015
- Queen Margaret University (QMU): In your own words – Understanding and Avoiding Plagiarism <<https://sites.google.com/a/qmu.ac.uk/plagiarism/home>> Accessed 16/12/2015
- University of the Aegean: Ακαδημαϊκή δεοντολογία και αποφυγή της λογοκλοπής. <<http://www.syros.aegean.gr/users/kgp/plagiarism.html>> Accessed 18/12/2015
- University of Cambridge Judge Business School: <<http://www.blogs.jbs.cam.ac.uk/infolib/2014/04/14/plagiarism-your-questions-answered/>> Accessed 18/12/2015
- University of Essex: Plagiarism and how to avoid it <https://www.essex.ac.uk/plagiarism/docs/Plagiarism_and_how_to_avoid_it_2009.pdf> Accessed 16/12/2015

- University of Leeds <<https://library.leeds.ac.uk/skills-academic-integrity>> Accessed 17/12/2015
- University of Leicester <<http://www2.le.ac.uk/offices/ld/resources/study/avoiding-plagiarism>> Accessed 17/12/2015
- University of North Carolina at Chapel Hill: The Writing Center, University of North Carolina at Chapel Hill <<http://writingcenter.unc.edu/handouts/plagiarism>> Accessed 16/12/2015
- University of Oklahoma: Nine things you should already know about Plagiarism <http://integrity.ou.edu/files/nine_things_you_should_know.pdf> Accessed 17/12/2015
- University of Oxford <https://www.ox.ac.uk/sites/files/oxford/field/field_document/Academic%20good%20practice%20a%20practical%20guide.pdf> Accessed 18/12/2015
- University of Richmond <<http://english.richmond.edu/courses/writing-tips-documents/avoiding-plagiarism.pdf>> Accessed 17/12/2015
- University of Stirling <<https://www.stir.ac.uk/media/services/registry/quality/BookofPlagiarism.pdf>> Accessed 16/12/2015
- University of Texas Libraries <<http://www.lib.utexas.edu/services/instruction/learningmodules/plagiarism>> Accessed 18/12/2015
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης—Σχολή Κοινωνικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης <<http://www.socadm.duth.gr/Plagiarism.pdf>> Accessed ...

Άλλες πηγές

Moffett Ken, Plagiarism Frequently Asked Questions, Department of Political Science, Southern Illinois University Edwardsville
<<https://politicalsciencesiu.files.wordpress.com/2011/09/plagiarismfaq.pdf>> Accessed 17/12/2015

Neville Colin, Complete Guide to Referencing and Avoiding Plagiarism (2nd Edition), Open University Press, January 2010 <<http://site.ebrary.com/lib/ucy/reader.action?docID=10404007>> Accessed 20/1/2016

Plagiarism.org <<http://www.plagiarism.org>> Accessed 17/12/2015

University of Cyprus, Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών, <<https://ucy.ac.cy/legislation/volumeb/5.1.pdf>> Accessed 14/12/2015

Γ. Μπαμπινιώτης, Λεξικό Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Β' Έκδοση, Γ' Ανατύπωση, 2006

Σωτήρης Αθ. Λιασίδης, Εγχειρίδιο Οικογενειακού Δικαίου, Κυπριακές Νομικές Εκδόσεις - Έκδοση του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, 2010

